

bilir), başka madde içermeyen sakızı çiğ-nemek (şekerli, boyalı vb. sakızlı) çiğnemek orucun bozulmasına yol açar), cinsel ilişkiye yönelten hazırlayıcı hareketlerde bulunmak, zayıf düşeceği endişesi taşıdığı halde kan aldırarak.

BİBLİYOGRAFYA :

Lisânü'l-'Arab, "şvm" md.; *Kâmûs-ı Türkî*, s. 200; Winsinck, *el-Mu'cem*, "şvm" md.; M. F. Abdülbâkî, *el-Mu'cem*, "şvm" md.; *Müsned*, V, 251, 363; Dârimî, "Şavm", 10; Buhârî, "İmân", 1, 34, 40, "Şavm", 2, 4, 8, 9, 10, 24-27, 30, 40, 51, 67, "Nikâh", 84, "Keffârât", 2-4; Müslim, "Şiyâm", 55-58, 62, 76, 81, 126-134, 161, 181-182, 187-192, 196-197, 204, "Zekât", 84; İbn Mâce, "Şiyâm", 5, 12, 17-18, 41-42, "Talak", 16; Ebû Dâvûd, "Sünnet", 16, "Şavm", 23, 28, 31, 33, 34, 37, 39, 50, 60, 67, "Tahâret", 104; Tirmizî, "Cum'a", 80, "Şavm", 21, 24, 25, 27, 29, 31, 33, 38, 68, "Züh'd", 64; Nesâî, "İmân", 23, "Şiyâm", 1, 39, 51, 62, 68; Muhammed b. Hasan eş-Şeybânî, *el-'Asl* (nşr. Ebû'l-Vefâ el-Efgânî), Beyrut 1410/1990, II, 161-289; Şâfiî, *el-Üm*, II, 80-89; İbn Sa'd, *et-Ta-bakât*, I, 242, 248; Belâzürî, *Ensâb*, I, 272; Ca'fer b. Muhammed el-Firyâbî, *Kitâbü's-Şüyâm* (nşr. Abdülvekil en-Nedvî), Bombay 1412/1992; İbn Hibbân, *Şahîhu İbn Hibbân* (nşr. Şuayb el-Arnaüt), Beyrut 1993, XVI, 202; Taberânî, *Müsned-üş-Şâmiyyîn* (nşr. Hamîd Abdülmecîd es-Selefi), Beyrut 1984, II, 401; a.m.f., *el-Mu'cemü'l-ev-sa't* (nşr. Tânk b. Avazullah – Abdülmuhsin el-Hüseynî), Kahire 1415, VIII, 175; Hattâbî, *Me'âli-mü's-Sünen* (nşr. Ahmed M. Şâkir – M. Hâmid el-Fikî), Beyrut, ts. (Dârü'l-ma'rife), III, 207-338; İbn Hazm, *el-Mu'hallâ*, VI, 160-271; VII, 2-33; Se-rahsî, *el-Mebsût*, III, 54-101; Kâsânî, *Bedâ'i'*, II, 75-108; İbn Rüşd, *Bidayetü'l-müctehid*, I, 240-265; Muvaffakuddin İbn Kudâme, *el-Mügnî* (nşr. Abdullah b. Abdülmuhsin et-Türkî – Abdülfettâh M. el-Hulvî), Kahire 1412/1992, IV, 323-454; Ne-vevî, *el-Mecmû'*, VI, 247-446; Muhakkık el-Hillî, *Şerâ'i'u'l-İslâm fî mesâ'il-i'l-helâl ve'l-harâm* (nşr. Abdülhüseyn M. Ali), Beyrut 1403/1983, I, 187-211; Şehâbeddin el-Karâfî, *eż-Zâhire* (nşr. Saîd A'râb), Beyrut 1994, II, 488-533; Muham-med b. Ahmed el-Kastallânî, *Medârikü'l-merâm fî mesâlikü's-şüyâm* (nşr. Ridvân Muhammed Rid-vân), Kahire 1987; İbnü'l-Mutahhar el-Hillî, *Muhtelefû's-Şif'a fî ahkâmî's-şer'i'a*, Kum 1381 hş., III, 227-438; İbn Teymiyye, *Mecmû'atü'l-fetâvâ*, Riyad 1418/1997, XXV, 59-143; İbn Cüzey, *el-Kavâninü'l-fikhiyye*, Beyrut, ts. (Dârü'l-kalem), s. 77-84; İbn Kesir, *es-Sire*, II, 377; Bâbertî, *el-'İnâ-ye* (İbnü'l-Hümâm, *Fethu'l-kadir* içinde), Beyrut, ts. (Dâru ihyâ'i't-türâsî'l-Arabî), II, 233-304; Heysemî, *Mecma'u'z-zevâ'id*, III, 179; İbnü'l-Mur-tazâ, *el-Bahrü'z-zehhâr*, San'a 1409/1988, II, 227-263; İbnü'l-Hümâm, *Fethu'l-kadir*, Beyrut, ts. (Dâru ihyâ'i't-türâsî'l-Arabî), II, 233-304; Bur-hâneddin İbn Müflih, *el-Mübdî' Şerhu'l-Muknî'*, Riyad 1423/2003, II, 405-464; İbn Nuceym, *el-Bahrü'r-râ'ik*, II, 276-321; İbn Hacer el-Heytemî, *İthâfû ehli'l-İslâm bi-huşûşüyyâtî's-şüyâm* (nşr. Mustafa Abdülkâdir Atâ), Beyrut 1410/1990; Bu-hûfî, *Keşşâfü'l-kunâ'* (nşr. M. Emîn ed-Dannâvî), Beyrut 1417/1997, II, 123-168; Muhammed b. Abdullah el-Haraşî, *Şerhu Muhtaşarı Halîl*, Beyrut, ts. (Dâru Sâdir), II, 233-266; Muhammed b. Abdülbâkî ez-Zürkânî, *Şerhu'z-Zürkânî 'alâ Mu-vatta'tü'l-İmâm Mâlik*, Şarika 1413/1992, II, 124-191, 432-433; Şah Velîyullah ed-Dihlevî, *Hüccce-*

tullâhi'l-bâliğa, Beyrut, ts. (Dârü'l-ma'rife), II, 54-55; Derdîr, *eş-Şerhu's-sağır 'alâ Akrebi'l-mesâlik ilâ mezhebi'l-İmâm Mâlik*, [baskı yeri yok] 1410/1989, I, 681-724; Ahmed b. Muhammed es-Sâvi, *Hâşiyetü's-Sâvi 'ale's-Şerhi's-sağır* (nşr. Mustafa Kemal Vasfi), [baskı yeri yok] 1410/1989, I, 681-724; İbn Âbidin, *Reddû'l-muhtâr* (Kahire), II, 369-439; S. D. Goitein, *Studies in Islamic History and Institutions*, Leiden 1968, s. 90-110; Cezîrî, *el-Mezâhibü'l-erba'a*, I, 541-581; Etta-feyyiş, *Şerhu Kitâbi'n-Nil ve şifâ'il-'alil*, Beyrut 1392/1972, III, 309-438; Musa Carullah Bigi, *Uzun Günlerde Oruç* (s.nşr. Yusuf Uralgıray), Ankara 1975, s. 23-25, 94-129, 144-150, 177, 178, 180, 205-225; Ali el-Hatib, *eş-Şüyâm mine'l-bidâye hatte'l-İslâm*, Kahire 1984; Vehbe ez-Zühaylî, *el-Fikhü'l-İslâmî ve edilletüh*, Dimaşk 1405/1985, II, 565-691; Fethî ed-Dîrîni, *Dirâsât ve buhûş fî'l-fikri'l-İslâmiyyi'l-mu'âşır*, Dimaşk 1408/1988, II, 783-799; Yûsuf el-Kardâvî, *Teysirü'l-fikh fî dav'i'l-Kur'an ve's-sünne* (Fikhü's-şüyâm), Beyrut 1414/1993; Veysel Uysal, *Psiko-Sosyal Açı-dan Oruç*, Ankara 1994; *Fetâvâ Ramazân* (haz. Ebû Muhammed Esref b. Abdülmaksûd), Riyad 1418/1998, I, 25-393; II, 421-773; Ahmed b. Abdürrezzâk ed-Düveys, *Fetâvâ'l-lecneti'd-dâ'ime li'l-buhûşü'l-ilmîyye ve'l-iftâ'*, Riyad 1424/2003, X, 83-408; Erdiç Ahatlı, "Oruç: İrade ve Sabır Eğitimi", *İslam'a Giriş / Ana Konulara Yeni Yak-laşım*, Ankara 2006, s. 284-295; G. Vajda, "Jeüne Musulman et Jeüne Juif", *Hebrew Union College Annual*, XII-XIII, Cincinnati 1937-38, s. 367-385; *et-Tıbbü'l-İslâmî*, sy. 2, Küveyt 1982, s. 601-606; sy. 3 (1984), s. 384-390; sy. 4 (1986), s. 531-538, 698-702, 707-714; Ali Osman Ateş, "İslâm Orucu'nun Menşei ile İlgili Olarak Hz. Peygamber Hakkındaki Bazı İddiaların Tetkiki", *Diyanet Dergisi*, XXVIII/3, Ankara 1992, s. 95-118; Ali b. Fühayd ed-Dügaymân, "Hükümü şiyâ-mi yevmi's-şek ihtiyâten li-edâ'i'l-farîza", *Mecelletü Câmî'ati'l-Melik Su'ûd: el-'Ulumü't-ter-beviyye ve'd-dirâsâtü'l-İslâmiyye*, VIII/1, Riyad 1416/1996, s. 1-61; *Mecelletü Mecma'i'l-fikhi'l-İslâmî*, X/2, Cidde 1418/1997, s. 5-466; Mah-mûd b. Hüseyin el-Harîrî, "Ahkâmü şavmi'l-mü-sâfir fî Ramazân", *Mecelletü Câmî'ati'l-İmâm Muhammed b. Su'ûd el-İslâmiyye*, sy. 41, Riyad 1424/2003, s. 197-246; Abdullah Çolak, "Oruç Kefâretinin Dayandığı Hadislerin Tahlili", *EKEV Akademik Dergisi*, IX/23, Ankara 2005, s. 135-156; C. C. Berg-[Ed.], "Sawm", *El²* (İng.), IX, 94-95; "Şavm", *Mv.F*, XXVIII, 7-85, "Şavmü't-tetav-vu", a.e., XXVIII, 86-100; Hasan Gülec, "Oruç", *İslâm'da İnanç, İbadet ve Günlük Yaşayış An-siklopedisi*, İstanbul 1997, III, 513-542.

İBRAHİM KÂFİ DÖNMEZ

ORUÇ b. ÂDİL

(أوروج بن عادل)

(ö. 908/1503'ten sonra)

Osmanlı tarihçisi.

Hayatı hakkında bilinenler hemen sade-ce kendi eserinde verdiği bilgilere dayanır. Edirne'de doğduğu, Fâtih Sultan Mehmed ve II. Bayezid zamanlarında yaşadığı ve Edirne'de kâtiplik yaptığı, muhtemelen di-van kâtipliğinde bulunduğu anlaşılmakta-

dır. Başka hangi görevlerde çalıştığı hakkın-da kesin bilgi mevcut değildir. Ancak ma-lî durumunun iyi olduğu ve 905'te (1500) Edirne'de Sarıca Paşa mahallesinde Eski-cami müezzini Hacı Mahmud tevliyetinde 4000 akçelik nakit ve yılda 1848 akçe ge-lir getiren gayri menkullerle bir vakıf tesis ettiği ve buraya geliri yüksek evler, odalar, dükkânlar bağışladığı bilinmektedir. Yeni-den düzenlediği eseri 908 (1503) yılı olay-ları ile sona erdiğinden bu tarihten biraz sonra vefat ettiği söylenebilir.

Bazı araştırmacılar tarafından en eski Osmanlı tarihçilerinden olduğu belirtilen Oruç Bey'in eserinin adı *Tevârih-i Âl-i Os-mân*'dır. Birkaç versiyonu bulunan eserin telif tarihi bilinmemekle birlikte II. Baye-zid döneminde yazıldığı kesindir. Halil İnâl-cık'a göre Oruç Bey kitabını bu padişaha ithaf etmiştir. Muhteva bakımından ano-nimlere benzeyen eser Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan başlar ve bazı nüshala-rı 908 (1503) yılına kadar gelir. *Tevârih-i Âl-i Osmân* üzerinde geniş bir inceleme yapan Ménage'a göre Oruç Bey iki eser kaleme almıştır. Bunlardan 900 (1495) yılı civarında yaptığı telif muhtasardır ve ano-nimlerden birine dayanır. İkinci metin ise ağırlıklı olarak Âşıkpaşazâde'yi esas alır ve onun eserine yapılan zeyilden oluşur. 906'da (1500-1501) telifine başlanan bu metin 908'de (1502-1503) sona ermiştir. Manisa nüshası ile Paris nüshası kısmen bu ikinci versiyonu içermektedir. Yine Mé-nage'a göre bazı nüshalarda bulunan giri-ş kısmı ona ait olmayıp sonradan eklen-miştir (*TED*, sy. 9 [1978], s. 232-233). Ay-rica eserin II. Bayezid devrinde yazılan anonimlere en azından bu padişah dö-ne-mi için kaynaklık ettiği üzerinde durulur (Öztürk, sy. 5 [1996], s. 125).

Başlıca kaynakları başta Yahşi Fakih'e izâfe edilen *Menâkıbnâme* olmak üzere tarihî takvimler, gazavatnâmeler ve ano-nim *Tevârih-i Âl-i Osmân*'ın da kaynağı olabilecek bir eserdir. Âşıkpaşazâde târi-hinde yer alarak günümüze ulaşan Yahşi Fakih menâkıbnâmesi Oruç Bey tarafın-dan kullanılmış ve 825'e (1422) kadar olay-lar oradan aktarılmış olmalıdır. Ankara Sa-vaşı'nı ise muhtemelen bizzat bu savaşta bulunmuş yaşlı yeniçerilerden nakletmiş-tir. Kısmen II. Murad devrinden itibaren ve özellikle II. Mehmed ile II. Bayezid devire-ri için gözlemlerine dayanan yazar eserini sade bir Türkçe ile kaleme almıştır. Tesbit edilebildiği kadarıyla eserden ilk söz eden ve yararlanan müellif Şehrizâde Mehmed Said'dir (ö. 1178/1764-65). Tayyazâde Atâ Bey de eseri kullanan Osmanlı tarihçilerin-

شربت پوئی کوزه جارد اهل شرکدن انتقام آلیجارد و
غریبیری سوچی لرد و غریبدن شره اسلام دیان آلیجارد و
حکک یولدن طشه اولان باشیری قریجارد و آل عثمان بر
ملک قوم دو اوزر لشدن و سام اسلشدن اعتقادری محکم دد
• امدی لامدرد که آل ضناک ایدامندن تا انتهایه دکن نصاری
و اندکلی غزالری ذکر امدوز تا قیامت دکن آکیوز واته
اعلم

بیت

جهانده کینیک آیدمزد قانل قانل ویا لاند یلان
۱۰ امدی عزیزکم حکک عاشقی و محبده مصطفی ملک
شفاشی و اولارک و اینکارک حتی و شربت یون ابر
ادن عالمک دعای اولدرلرین آکیک اولمایید بد بد تا
نهایت وارنج عاقبتاری شیر ادوب ایمان اسلام اذانی قلوب
قیرلری قیامت دکن نوله شود قلی بدیر حق تالی تالی رحمتی
۱۵ و حضرت رسالتک عم شفاشی اول عزیزلرک اوزلره اولسون
آمین یا رب العالمین، بلکه لسل آل عثمان غازی ابن اوطغرل
بن سلیمان علم بن تالیب بن قزل یوغه بن یاقوتو بن ایغریغ
انان بن توغرل بن قیتوب بن بایستوقو بن یاقی اغا بن سوغان
چاق بن یسود بن باسق بن کواکب بن اوفدو بن قرقخانین
۲۰ قولیوچ اغا بن توقو و علی هذا اوتر سکر کرد که بد بر
جد این یاقه چنجه که لوح پیغامیک اوقلدن اول لشدن جیم
ولایتده پادشاهلر ایدیلر حضرت رسالتک عم اعتقادری وادی
ماحان شهرتده پادشاه ایدیلر ابوالاسلم مردی بن لشدن
قومدیر دیرلر چنجه خان که ختای ولایتدن بکری یک
۲۵ کزازه جنوب بالغ بکری و ولایتی و خراسان و عراق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيدنا محمد
و آله الطيبين الطاهرين اجمعين.
عزیزم بلکه کم بونجه اولورکم کیشلردن قنتمین ددن
و مشاخرندن کیشی تشیر و کیشی حدیث و کیشی قصص انیا و
کیشی سیر نی و کیشی شاننامه کیشی و دناشی عیایب حکاکیر
• کیشی کیشی کیریدن و کیشی قیریردن و کیشی افراسیدن
و کیشی دستمالدن عالمده جیج سولشدن سوز تالامشدر هر
عزیزلرکم کیشلردن هر یری کیدو زمانده اولان پادشاهلرک
نصهرلری یازوب یان امتشدر امدی عزیزم هر کیشی لاندرد
• که کیدو زمانده اولان پادشاهلرک نصهرلری درج اتمک روا
دد ذیرا غل الله فی الارض دد امدی عزیزم بو قیر و خیر و
شفیع خیرف اودج بن عادل اقتزاد کاتب الابدونی کوردی کم
هر قصده دلو حکاکیر سولشدنر والا توابیغ آل عثمان
نوتارم دندش دکول علی الصمصوس یوزلرک نصهرلی اسلدر
• ذیرا غازیلرد و غازیلرد فی سبل الله حق یوله غلورشدن
غزا ماللی جج ایدوب جانب سقه خرج ادجیلرد و حقدن پکا
کیشیلردن یوه یوق غیلورلدن دنیایه معروف دکورلرد

Oruç Bey
tarihinin
Hannover
baskısının
ilk iki sayfası

ORUÇ REİS

(ö. 924/1518)

Cezayir'de
Osmanlı hâkimiyetini kuran
ünlü Türk denizcisi.

Midillili sipahi Yâkub Ağa'nın dört oğlundan ikincisi olup Barbaros Hayreddin Paşa'nın ağabeyidir. Baba Oruç, Oruç Gazi ve kırmızı sakallı olduğu için Barbaros olarak da tanınır. Hayatı hakkındaki bilgiler Barbaros Hayreddin Paşa'nın kendisi için Murâdî'ye yazdırdığı *Gazavât-ı Hayreddin Paşa* adlı esere dayanır. Kimliği ve Kuvey Afrika'ya geliş tarihiyle ilgili Batı kaynaklarının verdiği bilgiler hatalıdır (Soucek, III [1971], s. 238-250). Aslen Vardar Yenicesi'ndendir (Kâtib Çelebi'ye göre Eceovalı, *Tuhfetü'l-kibâr*, s. 39).

Genç yaşta reisliğe özenerek bir tekne ile deniz ticaretine başladı. En küçük kardeşi İlyas ile birlikte Trablusşam'a yaptığı bir sefer esnasında Rodos şövalyeleriyle girdiği bir savaşta kendisi esir, kardeşi ise şehid oldu. Diğer kardeşi Hızır'ın (Barbaros Hayreddin Paşa) onu fidye karşılığında kurtarma teşebbüsleri sonuçsuz kaldı; zindanda ağır şartlar altında iken kürek çekmek üzere gemiye gönderildi. O sırada Teke-ili / Antalya sancak beyi olan Şehzade Korkut'un her yıl fidye ödeyerek Rodos şövalyelerinden kurtardığı 100 esiri taşıyan gemide bulunuyordu. Geminin Antalya yakınlarında karaya yanaştığı sırada bir fırsatını bulup kaçtı. Antalya'da Ali kaptanın gemisinde ikinci reis olarak göreve başladı ve ticaret amacıyla İskenderiye'ye gitti. Şöhreti ve gemicilikteki mahareti her tarafa yayılınca Sultan Kansu Gavri tarafından Memlük Devleti hizmetine alındı. Hindistan'a gönderilecek kırk kalyonluk bir donanmanın inşası için İskenderun'da hazırlatılan keresteyi almak üzere on altı gemilik küçük bir filo ile denize açıldığında bir Rodos donanmasının hücumuna uğradı ve filosu dağıldı. Ardından Antalya'ya dönüp Şehzade Korkut'un da yardımıyla on sekiz oturaklı bir kalyata inşa ettirdi. Rodos civarında korsanlık yaparak şövalyelere pek çok zarar verdi ve ganimet aldı. Ancak Rodos şövalyelerinin sıkı takibi sonunda bir limanda bastırıldığı sırada gemisinden el konulması üzerine Antalya'ya dönmek zorunda kaldı (917/1511). Bu esnada Saruhan sancak beyi olarak Manisa'da bulunan Şehzade Korkut ile yeniden temas sağladı. Onun desteğiyle biri yirmi dört, diğeri yirmi iki oturaklı iki kalyata yaptırdı; levent, mühimmat, erzak ih-

dendir. *Tevârih-i Âl-i Osmân*, ilk Osmanlı standart tarihleri kabul edilen Âşıkpaşazâde ve Neşrî tarihlerini tamamlar niteliktedir.

İngiltere'de Oxford'da Bodleian Library'de, Cambridge Üniversitesi Kütüphanesi'nde, Paris Bibliothèque Nationale'de, Manisa Murâdiye İl Halk Kütüphanesi'nde, Edirne'de Ahmed Bâdi Efendi Kütüphanesi'nde, Münih Baviera Devlet Kütüphanesi'nde ve Zagreb'deki Yugoslavya (bugünkü Hırvatistan) İlimler Akademisi Kütüphanesi'nde yazmanlar bulunan eserin İngiltere'deki nüshaları Franz Babinger tarafından *Die frühosmanischen Jahrbücher des Urudsch (Quelen des Islamischen schrifttums)* adıyla bir giriş ve iki ayrı metin halinde eski harflerle yayımlanmış (Hannover 1925), ayrıca esere nâşir tarafından ertesi yıl bir düzeltme cetveli ilâve edilmiştir. Oxford nüshası 872 (1468), müellif adı bulunmayan Cambridge nüshası 899 (1494) yılı olaylarıyla biter. Paris Bibliothèque Nationale'deki yazmanın ortasından otuz beş varaklık kısım R. P. Romain'in nezareti altında Sieur Rocques tarafından 1733'te Fransızca'ya çevrilmiş olup el yazması halinde aynı kütüphanede bulunmaktadır. Paris nüshası 847'de (1443) II. Murad'ın tahttan feragatine kadar gelmektedir. Nihal Atsız, Oxford nüshasını esas alarak ve onun bıraktığı yerdan Cambridge nüshasından yararlanarak eseri sadeleştirip yayımlamış, sonuna da Manisa yazmasının bir fotokopisini koymuştur (İstanbul 1973). Manisa nüshasının İngiltere nüshalarına göre daha ayrıntılı olduğu görülmektedir. Girişi İngiltere'deki yazmalara benzeyen bu nüsha muhteva olarak 899 (1494) yılına kadar gelmektedir. Richard Franz Kreutel, *Tevârih-i Âl-i Os-*

mân'ın II. Bayezid dönemine ait 908 (1503) yılına kadar gelen kısmını altı yazmanın bir nevi edisyon kritiği şeklinde *Haniwaldanus Anonimi* ile birlikte Almanca'ya tercüme etmiş ve "Osmanische Geschichtsschreiber" serisinin IX. cildi olarak yayımlamıştır (*Der fromme Sultan Bayezid: Die Geschichte seiner Herrschaft [1481-1512]. Nach den altosmanischen Chroniken des Oruç und des Anonymus Hanivaldanus*, Graz-Wien-Köln 1978). Atsız'a göre İstanbul kütüphanelerindeki anonim tarihlerden bazılarının Oruç Bey'e ait olması kuvvetle muhtemeldir.

BİBLİYOGRAFYA :

Tayyazâde Atâ Bey, *Târih*, İstanbul 1293, III, 324; *Osmanlı Müellifleri*, III, 180; Sadettin Buluç, *Untersuchungen über die Altosmanische Anonyme Chronik der Bibliothèque Nationale zu Paris*, Breslau 1938, tür.yer.; Babinger (Üçok), s. 25-27; Halil İnalçık, "Osmanlı Tarihçiliğinin Doğuşu" (trc. Fahri Unan), *Söğüt'ten İstanbul'a* (der. Oktay Özel – Mehmet Öz), Ankara 2000, s. 94-105; Necib Âsim, "Osmanlı Târihnüvisleri ve Müverrihleri", *TOEM*, I/1 (1326/1910), s. 42; Ahmed Refik, "Tevârih-i Âl-i Osmân", *ITEM*, XIV/91 (1926), s. 69-78; V. L. Ménage, "On the Recensions of Urui's History of the Ottomans", *BSOAS*, XXX (1967), s. 314-322; a.mlf., "Another Text of Uruc's Ottoman Chronicle", *Isl.*, XLVII (1971), s. 273-277; a.mlf., "Osmanlı Tarihçiliğinin Başlangıcı" (trc. Salih Özbaran), *TED*, sy. 9 (1978), s. 232-233; I. Beldiceanu-Steinherr, "Un legs du chroniqueur Urui", *BSOAS*, XXXIII (1970), s. 359-363; Ekrem Üçüğüç, "Oruç Beğ Tarihi Hakkında", *Hayat Tarih Mecmuası*, IX/7, İstanbul 1973, s. 74-76; Necdet Öztürk, "II. Bayezid Devri Kronolojisi - Oruç Bey Tarihi'ne Göre", *Bir: Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, sy. 4, İstanbul 1995, s. 155; a.mlf., "Oruç Bey Tarihi ile Türkçe Anonim Kronikler Arasındaki İlişkiye Dair", a.e., sy. 5 (1996), s. 117-125; Erhan Afyoncu, "Osmanlı Siyasî Tarihinin Ana Kaynakları: Kronikler", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, I/2, İstanbul 2003, s. 107-108; Faik Reşit Unat, "Oruç b. Âdil", *İA*, IX, 418-419; Christine Woodhead, "Urudj", *EP* (İng.), X, 908.

ABDÜLKADİR ÖZCAN